

Valtuustoaloite ehdotus lasten parlamentin perustamisesta Torniossa

KV 29.09.2025

Valmistelija

hallintopäällikkö Kaarlo Suutarinen

Valtuutettu Nina Juusolan 29.9.2025 jättämä seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

”Ehdotan, että Tornion kaupunki perustaa Lasten parlamentin, jonka kautta alueen lapset voivat osallistua ja vaikuttaa kunnalliseen päätöksentekoon heitä koskevissa asioissa.

Tornion kaupunki on hakenut UNICEF:n Lapsiystävällinen kunta -ohjelmaan. Ohjelman tavoitteena on turvata lapsen oikeuksien toteutuminen kunnassa sekä lisätä lasten ja nuorten osallisuutta ja hyvinvointia. Lasten ja nuorten osallisuus on yksi ohjelman keskeisimmistä osa-alueista.

Lasten parlamentti tarjoaisi lapsille matalan kynnyksen osallistumiskanavan, jossa he voisivat oppia demokratiasta, tuoda esiin omia näkemyksiään ja vaikuttaa oman elinympäristönsä kehittämiseen. Suomessa on jo monia kuntia, joissa on onnistuneesti otettu käyttöön Lasten parlamenttitoiminta osana Lapsiystävällinen kunta -ohjelmaa.

Torniossa Lasten parlamentti voisi esimerkiksi toimia yhteistyössä koulujen oppilaskuntatoiminnan ja nuorisovaltuuston kanssa. Lasten parlamentin kautta alakoululaisille avautuisi hyvä kanava antaa lausuntoja ja ehdotuksia kaupungin virkamiehille ja päättäjille. Lasten olisi luonnollista olla mukana esimerkiksi leikkipaikkojen suunnittelussa, kouluympäristöjen kehittämisessä ja kulttuuritarjonnan ideoinnissa.

Tämä olisi konkreettinen askel lasten kuulemiseen ja osallisuuden vahvistamiseen Torniossa, ja tukisi kaupunkimme matkaa kohti lapsiystävällistä kuntaa.”

Päätös

Päätettiin saattaa aloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Toimenpiteisiin

Sivistystoimenjohtaja Tarja Konola-Jokinen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@tornio.fi)
Johtava rehtori Katri Keisu
Kuntakoordinaattori Johanna Haapalainene
Tarja Konola-Jokinen

Valtuutettu Nina Juusola esittää aloitteessaan Lasten parlamentin perustamista Tornion kaupunkiin lasten osallisuuden vahvistamiseksi. Tornion kaupunki pitää lasten ja nuorten osallisuuden edistämistä erittäin tärkeänä ja ajankohtaisena tavoitteena. Kaupunki on mukana UNICEF:n Lapsiystävällinen kunta -toimintamallissa, jossa lasten ja nuorten kuuleminen sekä vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen ovat keskeisiä kehittämiskohteita.

Torniossa on jo tällä hetkellä useita vakiintuneita osallisuusrakenteita:

- nuorisovaltuusto, joka toimii aktiivisesti nuorten vaikuttamiskanavana
- koulujen oppilaskuntatoiminta, joka kattaa myös alakoulut
- nykyisin oppilaille järjestetään osallistamiskyselyitä mm. liittyen OPS-uudistuksiin tai kouluja koskeviin lakimuutoksiin
- Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyö, jossa osallisuutta kehitetään systemaattisesti

Oppilaskuntatoiminta tarjoaa jo nyt alakouluikäisille lapsille mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa omaan kouluympäristöönsä sekä harjoitella demokraattista päätöksentekoa. Lisäksi nuorisovaltuusto toimii tärkeänä linkkinä päätöksentekoon erityisesti yläkouluikäisten ja sitä vanhempien nuorten osalta.

Aloitteessa esitetty Lasten parlamentti olisi yksi mahdollinen tapa vahvistaa lasten osallisuutta. Kuitenkin uuden erillisen toimielimen perustamisen sijaan Tornion kaupungissa nähdään tarkoituksenmukaisena kehittää ja vahvistaa jo olemassa olevia rakenteita sekä niiden välistä yhteistyötä.

Käytännössä tämä voi tarkoittaa esimerkiksi:

- oppilaskuntien äänen vahvempaa kokoamista ja välittämistä päätöksentekoon
- yhteistyön tiivistämistä oppilaskuntien ja nuorisovaltuuston välillä
- lasten kuulemisen systemaattista lisäämistä osana valmistelua (esim. kyselyt, työpajat, teemakohtaiset kuulemiset)
- Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin kautta toteutettavia uusia osallistumisen muotoja

Edellä mainituilla toimenpiteillä voidaan saavuttaa aloitteessa esitetyt tavoitteet lasten osallisuuden vahvistamisesta joustavasti ja vaikuttavasti ilman uuden hallinnollisen rakenteen perustamista.

Sivistyslautakunta katsoo, että aloitteen tavoitteet ovat kannatettavia ja että lasten osallisuutta tulee edelleen kehittää osana Lapsiystävällinen kunta -työtä sekä olemassa olevia vaikuttamiskanavia hyödyntäen.

Esittelijä Sivistystoimenjohtaja Konola-Jokinen Tarja

Päätösehdotus Sivistyslautakunta hyväksyy annetun vastauksen ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle ja valtuustolle käsiteltäväksi.

Päätös Sivistystoimenjohtaja teki muutetun päätösehdotuksen. Sivistyslautakunta katsoo, että aloitteen tavoitteet ovat kannatettavia ja että lasten osallisuutta kehitetään edelleen osana Lapsiystävällinen kunta - työtä sekä olemassa olevia vaikuttamiskanavia hyödyntäen. Hyväksyttiin.

KH 04.05.2026 § 178
5727/00.01.07.00/2025

Esittelijä Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää merkitä vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja lähettää sen edelleen kaupunginvaltuuston käsittelyyn sekä katsotaan asia loppuun käsitellyksi.

Päätös Hyväksyttiin.
